

THE IMPACT OF ECONOMIC DISCONTENT ON INCOME DISTRIBUTION: THE CASE OF SELECTED FRAGILE ECONOMIES

DOI: 10.17261/Pressacademia.2023.1684

PAP- V.16-2023(30)-p.174-178

Halil Tunali¹, Nuran Akdag²

¹Istanbul University, Department of Economics, Istanbul, Türkiye.

htunali@istanbul.edu.tr , ORCID:0000-0002-7065-4080

²Istanbul Gelisim University, Department of International Trade and Finance, Istanbul, Türkiye.

nakdag@gelisim.edu.tr , ORCID: 0000-0002-9204-5606

To cite this document

Tunali, H., Akdağ, N., (2022). The impact of economic discontent on income distribution: the case of selected fragile economies. PressAcademia Procedia (PAP), 16, 174-178.

Permanent link to this document: <http://doi.org/10.17261/Pressacademia.2023.1684>

Copyright: Published by PressAcademia and limited licensed re-use rights only.

ABSTRACT

Purpose- The redistribution of the production value is one of important macroeconomic indicators in determining the economic growth performance of a country. However, since the countries present different growth performance and have various conjunctural changes, they may present different income redistribution of production values and therefore they might show variation in social injustice. Commonly countries with fragile economies face many problems including high inflation and unemployment rates, budget deficit and current account deficit. This study aims to examine the impact of the discontent index on the fairness of income distribution in fragile economies.

Methodology- A panel co-integration test was conducted to analyze the impact of economic discontent, total factor productivity and human capital on income distribution in four countries (Türkiye, Brazil, Argentina and Indonesia) during the years 1985-2019s.

Findings- The panel co-integration test did not reveal any significant factors affecting the discontent index on the fairness of income distribution in fragile economies considered in this study.

Conclusion- According to the results of the research, inequality in income distribution should be analyzed comprehensively both at macro and micro scales so that this study is planned to be carried out between a large number and group of country.

Keywords: Income inequality, discontent index, total factor productivity, panel cointegration, human capital index

JEL Codes: E20, C50, D63

İKTİSADİ HOŞNUTSUZLUĞUN GELİR DAĞILIMI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: SEÇİLİ KIRILGAN EKONOMİLER ÖRNEĞİ

ÖZET

Amaç- Bir ülkenin ekonomik büyüme performansını belirlemede makro ekonomik göstergeler kadar üretimden elde edilen değerlerin yeniden bölüşümü de bir o kadar önem arz etmektedir. Ancak ülkelerin farklı büyüme performansının olması ve konjoktörel değişimler nedeniyle üretilen değerlerden elde edilen gelirlerin yeniden dağılımında farklılıklar meydana gelmekte ve bu durumda adaletsizliğe neden olabilmektedir. Kırılgan ekonomiye sahip ülkelerde ise yüksek enflasyon, işsizlik, bütçe açığı ve cari açık gibi birçok problemlerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum da ülkede makroekonomik performansını kötü etkilemekte ve gelir dağılımında dengesizliğe yol açmaktadır. Bu çalışmanın amacı kırılgan ekonomilerde meydana gelen enflasyon ve işsizlik halinin toplamından oluşan hoşnutsuzluk endeksinin gelir dağılımı adaleti üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem- 1985-2019 yılları arasında ekonomisi kırılgan olan Türkiye, Brezilya, Arjantin ve Endonezya'nın iktisadi hoşnutsuzluk, toplam faktör verimliliği ve beşeri sermayesinin gelir dağılımı üzerindeki etkisini analiz etmek amacıyla panel eş bütünlük testi yapılmıştır.

Bulgular- Yapılan analiz sonucunda iktisadi hoşnutsuzluk, toplam faktör verimliliği ve beşeri sermaye ile gelir dağılımı arasında uzun dönemli ilişki tespit edilememiştir.

Sonuç- Gelir dağılımındaki adaletsizliğine etki eden faktörlerin makro ve mikro ölçekte belirlenerek geniş kapsamlı olarak incelenmesi gerekmektedir. Ayrıca bu çalışmayı farklı ülke grupları eklenerek geliştirilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gelir dağılımı eşitsizliği, hoşnutsuzluk endeksi, toplam faktör verimliliği, panel eşbütünlük, beşeri sermaye endeksi

JEL Kodları: E20, C50, D63

1. GİRİŞ

İnsanlık tarihi ilk olarak avcılık, yerleşik hayat, tarımsal faaliyetler ve sanayileşmeyle beraber ilerlemektedir. Ancak toplumların sosyal, politik ve ekonomik gelişimi ilerleme yönünde olsa da belli dönemlerde dalgalanmalar meydana gelmiştir. 1970'li yıllarda Arap -İsrail savaşı nedeniyle Arap ülkelerinin yönettiği OPEC Birliği petrol fiyatlarını yükseltmiş ve arz edilecek miktarı kısıtlamıştır. Bu durum petrol ithal eden ülkelerde üretim maliyetlerini yükselterek ekonomik büyümeyi durdurmuş ve sonuç olarak malların fiyatlarını yükselterek enflasyona sebep olmuştur. Stagflasyon olarak tanımlanan durgunluk içinde enflasyon kavramı ortaya çıkmıştır (Salar, 2017: 104-105). Stagflasyon kavramı OPEC petrol krizinin yanı sıra Bretton Woods sisteminin çöküşü, arzdan kaynaklı üretim krizi, ABD başlayan gıda krizi ve döviz kurundaki dalgalanmalardan dolayı önemi artmıştır. Ünlü iktisatçı Arthur Okun tarafından 1970'li yıllarda meydana gelen arz yönlü krizin etkisi ile ekonomide meydana gelen enflasyon ve işsizliğin toplamını ifade etmek amacıyla "Hoşnutsuzluk Endeksi" kavramını ilk olarak ortaya atmıştır (Cohen vd., 2014:2). Petrol fiyatlarının yükselmesiyle birlikte üretim maliyetleri artmıştır. Üreticilerin maliyetleri kısmak amacıyla işçilerin işten çıkarılmasına neden olmuş bu da işsizlik oranını artırmıştır. Aynı zamanda kısıtlı arzdan kaynaklı olarak tüketim daralmış ve enflasyon oranının artmasına neden olmuştur. Makroekonomik göstergelerdeki bozulmalar hoşnutsuzluk endeksinin değerini artırmıştır. 1999 yılında ise Nobel Ödüllü iktisatçı Robert Barro hoşnutsuzluk endeksini geliştirmiştir. Robert Barro'ya göre hoşnutsuzluk endeksine ek olarak uzun vadeli tahvil faizi ve büyüme oranının dahil etmiştir. Böylece yeni geliştirilen endeks enflasyon, işsizlik ve faiz oranının toplamı ile büyüme oranının işareti pozitif ise farkından, büyüme oranının işareti negatif ise toplamından meydana gelmektedir. Barro'nun elde ettiği endeksi makroekonomik değişkenlerin kullanılması nedeniyle karşılaştırma amacıyla oldukça önem arz etmektedir (Işık ve Öztürk Çetenak, 2018:38-39).

İktisadi faaliyetlerin temelinde kaynakların tam ve etkin kullanımının yanı sıra elde etmiş oldukları kazancın parasal değeri olan gelir dağılımı önemli konular arasındadır. Bireylerin elde etmiş olduğu gelirin dağılımı dört türlü gerçekleşmektedir. İlk olarak gelir dağılımı üretim faktörlerinden elden edilen gelire göre fonksiyonel gelir dağılımı, ikincisi tarım, hizmet ve sanayi faaliyetlerine göre sektörel gelir dağılımı, üçüncüsü bir ülkede aldıkları payların ticari veya sınai bölgelerine göre dağılmasına bölgesel gelir dağılımı ve son olarak üretim faaliyetlerinden elde edilen gelirin birey ve birey grupları arasında bölüşümü de birseysel gelir dağılımı olarak tanımlanmaktadır (Karaman ve Özçalık, 2007: 26-27). Bireysel gelir dağılımı ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile ilgili bilginin alındığı ve çıkarımsal sonuca ulaşabildiği ölçütler arasında yer almaktadır. Gelir dağılımını sayısal veri olarak elde etmede kullanılan göstergelerden birisi de gini katsayısıdır. Gelir dağılımı adaletsizliği katsayısı olarak ifade edilen gini katsayısı 0 ile 1 arasında değere sahiptir. Gini katsayısı sıfıra yaklaştıkça gelir adaletsizliğinin azaldığını gösterirken bire yaklaştıkça adaletsizliğinin arttığını göstermektedir. Özellikle gini katsayısı az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde 1 yakın değerler almaktadır.

Bu çalışma kırılğan ekonomiye sahip olan ülkelerde iktisadi hoşnutsuzluğun oluşturduğu konjonktürel ortamda gelir dağılımı adaletsizliğine etki edip etmediğini veya etki ediyorsa da ne düzeyde etkilediğini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. 1985-2019 yılları arasında kırılğan ekonomiye sahip gelişmekte olan ülkelerde iktisadi hoşnutsuzluk, toplam faktör verimliliği ve beşeri sermayenin gelir dağılımı üzerindeki etkisini analiz etmek amacıyla panel eşbütünleşme analiz yapılmıştır. Çalışmanın ilk kısmında iktisadi hoşnutsuzluk ve gelir dağılımı ilişkisi incelenmiştir. İkinci kısım da gelir dağılımı ve iktisadi hoşnutsuzluk ile ilgili yapılmış literatür çalışmalarına yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise değişkenler arasında uzun dönemli ilişkinin olup olmadığını saptamak amacıyla panel eşbütünleşme analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları değerlendirilmiş ve politika önerilerinde bulunulmuştur.

2. LİTERATÜR

Hoşnutsuzluk Endeksi ve Gelir Dağılımı adaletsizliği üzerine yapılmış çalışma olmasa da hoşnutsuzluk endeksi ve gelir dağılımının ayrı başlıklar altında ve pek çok farklı konu ile işlendiği görülmüştür. Hoşnutsuzluk endeksi ile ilgili çalışmalar daha çok ülkelerin makro ekonomik göstergeleri üzerinde yapılmıştır. Gelir dağılımı ile ilgili araştırmaların büyük bir kısmı da Kuznet'in ters U eğrisi ile ilgili yapılmıştır. Dawson (1997), Barro (1998), Ongan (2004) ve Jajil (2012) yapmış oldukları analizde farklı yöntemler ve farklı ülke grupları kullanmalarına rağmen analiz bulgularında Kuznet'in ters U eğrisinin gelir dağılımını tespit etmede geçerli olduğunu tespit etmişlerdir (Akalin vd. 2018: 64). Akçayır (2022), Türkiye'de 2005Q1-2020Q4 çeyreklik dönemlerde iktisadi hoşnutsuzluk endeksinin döviz kurlarına ve tüketici kredilerine ait olan faiz oranını nasıl etkilediğini saptamak amacıyla yapısal kırılmalı birim kök testi kullanarak analiz etmiştir. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkinin uzun dönemli olup olmadığını tespit etmek amacıyla eşbütünleşme analizi yapmıştır. Analiz sonucunda seriler birinci düzeyde durağan ve seriler arasında uzun dönemde anlamlı ilişki bulunmuştur. Efeoğlu (2021), çalışmasında 2010-2018 yılları arasında 128 ülkenin düşük, orta, yüksek ve çok yüksek düzeyde insani gelişiminden yararlanarak iktisadi hoşnutsuzluğun, ekonomik özgürlüğün, siyasi istikrar ve demokratikleşme gibi değişkenler ile insani gelişmişliği nasıl etkilediğini araştırmıştır. Panel sıralı nitel tercih modelinin kullanıldığı analizde düşük orta ve yüksek yüksek düzeyde insani gelişimin belirleyicilerinden yüksek düzeyde olan insani gelişmişliği önemli ölçüde etkilediğini tespit etmiştir. Ülgen & Özer (2020), araştırmasında Türkiye'de 2000-2018 yılları arasında çeyreklik dönemlerde iktisadi hoşnutsuzluk endeksi (Barro-Hanke ve Okun) ile cari açık arasındaki uzun dönemli ilişkiyi Fourier Shin eşbütünleşme testi kullanmışlardır. Cari açık ile Okun ve Barro-Hanke hoşnutsuzluk endeksi arasında ters orantı olduğunu tespit etmişlerdir. Kanca ve Bayrak (2019), çalışmasında Türkiye'nin de dahil olduğu 36 OECD ülkesinin 1990-2017 yılları arasında dolaylı ve dolaysız yoldan elde edilen vergilerin gelir dağılımına olan etkisini incelemek amacıyla panel veri analizi yapmışlardır. Analiz bulgularında göre dolaylı ve dolaysız vergiler ile gelir dağılımı arasında anlamlı ve ters yönlü ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Akalin vd. (2018), Türkiye'de 1984-2011 yıllarına ait veriler kullanarak ekonomik büyüme ve gelir dağılımı arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. ARDL sınır testi yöntemi ile yapılan analiz sonucunda uzun dönemli seriler arasındaki ilişki Kuadratik model için ters U şeklinde ilişki tespit edilirken, Kubik model için ters N şeklinde ilişkinin olduğu tespit etmişlerdir. Özcan (2016), Türkiye'de 2003-2013 yılları arasında hoşnutsuzluk endeksini kullanarak yoksulluğun tespitinde kullanılıp kullanılmayacağını analiz etmiştir. Panel Eşbütünleşme testinin kullanıldığı analizde Okun tarafından ortaya konulan hoşnutsuzluk endeksinin yoksulluğu açıklamada kullanılabileceğini tespit etmiştir. Şentürk ve Akbaş (2014), yapmış oldukları araştırmada 2005-2012 yılları arasında aylık veriler kullanarak ekonomik büyüme, işsizlik oranı ve enflasyon oranı arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Varsayım testlerinden sonra Zivot-Andrews (1992)

yapısal kırılmalı birim kök testi uygulanmıştır. Değişkenler arasında nedensellik ilişkisini tespit etmek amacıyla Toda-Yamamoto ve bootstrap testini kullanmışlardır. Analiz sonucunda sanayi üretim endeksi ve enflasyon oranı ile işsizlik oranı arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir. Akpınar vd. 2013 yılında yapmış oldukları çalışmada Sefalet Endeksine sosyal değişkenler eklenerek Türkiye’de üzerinde yapmış oldukları çalışmada, endekse göre 26 bölge olarak belirleyip temel bileşenler analizi tekniği kullanmışlardır. Araştırmanın neticesinde bölgelerdeki ekonomik ve sosyal hoşnutsuzluk düzeyi 2007 ve 2010 döneminde 8 bölgenin sıralaması aynı olmasına rağmen 18 bölgenin (10 bölge negatif, 8 bölge pozitif) sıralaması değişmiştir. Dişbudak ve Süslü (2007), 1963-1998 yılları arasında Türkiye’de gelir dağılımının etkinliği oluşturan unsurları tespit etmek amacıyla ARDL sınır testi ile analiz etmişlerdir. Gelir dağılımını belirlemede iktisadi büyüme ve dışa açıklık düzelteren unsurlar arasında yer alırken, enflasyonun gelir dağılımını olumsuz etkilediği ve bütçe dağılımını etkilemediğini ortaya koymuşlardır.

3. VERİ VE YÖNTEM

Bu çalışmanın amacı, seçili kırılmalı ekonomiye sahip ülkelerde (Arjantin, Brezilya, Endonezya ve Türkiye) 1985-2019 yılları arasında hoşnutsuzluk endeksi, toplam faktör verimliliği ve beşeri sermayenin gelir dağılımı eşitsizliği üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla eşbütünleşme modeli ile analiz edilmiştir. Artur Okun tarafından ortaya konulan hoşnutsuzluk endeksi enflasyon ve işsizliğin toplamından oluşturulmuştur. Araştırma da panel eşbütünleşme testi ile analiz edilmiştir. Analiz öncesinde verilerin elde edildiği dataların detaylı açıklaması Tablo-1’de yer almaktadır.

Modelin Denklemi: $Y_t = \alpha + \beta_1 I_t + \beta_2 I_t + \beta_3 I_t + \mu$

Tablo 1: Analizde Kullanılan Değişkenler ve Açıklaması

Verinin Adı	Kısaltması	Verini Kaynağı	Yüzde/Logaritmik
Gini Katsayısı Endeksi	GINI	World Inequality Database	Endeks değeri
Hoşnutsuzluk Endeksi	LİNDEKS	Dünya Bankasından derlenmiştir	Logaritması alınmıştır.
Toplam Faktör Verimliliği	TFP	Penn Data	Oran (%)
Beşeri Sermaye Endeksi	LHC	Penn Data	Endeks Değeri

Tablo-1’de elde edilen değişkenlerde sahte regresyon problemi ile karşılaşmamak için birim kök testi yapılır. Ancak zaman serilerinin kullanıldığı panel veri analizlerinde önce yatay kesit bağımlılığı ve homojenlik testi yapılmaktadır. Yaptığımız analizde birimlerden birinde büyük bir çok gerçekleşmesi durumunda diğer ülkelerin bundan etkilenip etkilenmediğini ya da etkilenme derecesi varsayımına dayanmaktadır. Yatay kesit bağımlılığı yapıldıktan sonra eğer yatay kesit bağımlılığı yoksa birinci nesil birim kök testi analizi yapılacaktır. Eğer yatay kesit bağımlı ise ikinci nesil birim kök analizi yapılacaktır. Kullanılan yatay kesit bağımlılık testleri arasında ilk olarak Breusch ve Pagan (1980) tarafından Lagrange Multiplier testi (Lagrange Çarpımı, LM) bu testte zaman etkisi (T) sonsuza giderken birim boyutu sabit olan durumlarda, ikincisi Pesaran (2004) tarafından geliştirilen CDLM testi birim ve zaman boyutunun büyük olduğu durumlarda kullanılırken, üçüncüsü yatay kesit bağımlılık testlerinden bir diğeri ise Pesaran vd. (2008) tarafından geliştirilmiştir. Bu testte sapması düzeltilmiş LMadj (Bias-Adjusted Cross Sectionally Dependence Lagrange Multiplier) testi olarak kullanılmaktadır (Koçak ve Barış;2016:28-30). Tablo-2’de yatay kesit bağımlılık testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 2: Değişkenler için Uygulanan Yatay Kesit Bağımlılık Testi

Test	GINI	LİNDEKS	TFP	LHC
Breusch-Pagan LM	0.0000	0.0000	0.0001	0.0000
Pesaran scaled LM	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
Bias-corrected scaled LM	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
Pesaran CD	0.0000	0.0216	0.2848	0.0000

Yatay kesit bağımlılık testi sonuçlarına göre olasılık değerleri 0.05’ten küçük olduğu için H0 hipotezleri reddedilmiştir ve yatay kesit bağımlılığı vardır. Sahte regresyon problem ile karşılaşmamak amacıyla ikinci nesil birim kök testi yapılması gerekmektedir. Ancak durağanlık analizi

yapılmadan önce ülkelerin birinde meydana gelen şoktan diğer ülkelerin aynı derecede etkilenip etkilenmediğini test etmek amacıyla homojenliğin sınanması gerekmektedir. Bu amaçla Hsiao (1986) homojenlik testi uygulanmıştır. Hsiao test sonuçları tablo-3'te yer almaktadır.

Tablo 3: Hsiao Test Sonuçları

Hipotezler	F-Stat	Olasılık Değeri
H1	130.9563	2.50E-64
H2	13.24644	1.16E-14
H3	264.7150	7.15E-56

H1 = H0: Panel homojendir. Ha: H2

H2 = H0 : H3 Ha : Panel heterojendir

H3 = H0 : panel homojendir. Ha : Panel kısmi homojendir

Hsiao(1986) test sonuçlarına bakıldığında her üç hipotezde olasılık değeri 0,005'ten küçük olduğu temel hipotez reddedilir. Test sonuçlarına göre H1 ve H2 hipotezleri reddedilmiştir. Serilerde heterojenlik tespit edilmiştir. H3 hipotezinde ise alternatif hipotezinde kısmi heterojen olması nedeniyle test sonuçları heterojenlik olduğu tespit edilmiştir.

Birimler arası kolerasyon yada yatay kesit bağımlılığının olduğu durumlar birinci kuşak testlerde yer almaması nedeniyle alternatif olarak panel birim kök testi olarak Pesaran (2007) yılında geliştirdiği CADF birim kök testi uygulanmaktadır. Pesaran (2007) tarafından geliştirilmiş olan CADF birim kök testi kesit açısından geliştirilmiş olup yatay kesit bağımlılığı ve heterojenliği testlerde analiz ettiği için tercih edilmektedir. Panel veri analizlerinde birim ve zaman serilerinin hem T>N hem de N>T olduğu her iki durumda iken güvenilir sonuçlar elde edilmektedir (Yerdelen Tatoğlu,2020:78-120).Tablo-4'te Pesaran(2007) CADF birim kök testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4: CADF Birim Kök Testi

DEĞİŞKENLER	Olasılık Değeri
GINI	0.313 (0.000) [1]
LHC	1.000 (0.0000) [1]
TFP	0.952 0.000 [1]
LİNDEKS	0.0000

Pesaran'ın test sonuçlarına göre GINI, LHC ve TFP değişkenlerinin %95 anlamlılık düzeyine göre olasılık değeri 0 .05'ten büyük olduğu için birim kök vardır. Sadece LİNDEKS'te birim kök olmadığı tespit edilmiştir. Birinci düzeyde farkı alınmıştır.

4. BULGULAR

Gengenbach, Urbain & Westerlund (2016) heterojen ve birimlerarası kolerasyonun olduğu durumlarda ortak faktör yapısı kullanarak hata düzeltme temelli panel eş bütünlüşme modeli geliştirmişlerdir. Tablo-5'te panel eşbütünlüşme modeli sonuçları yer almaktadır.

Tablo 5: Westerlund Panel Eşbütünlüşme Analizi

d.y	T-bar	Olasılık Değeri
$\gamma(t-1)$	-1.860	>0.1

Olasılık değeri 0.05 >0.1 olması nedeniyle H0 hipotezini reddedilememmiştir. Alternatif hipoteze göre TPF, LİNDEKS, HC ile GINI arasında uzun dönemli ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

5. SONUÇ

İnsanların yapmış olduğu iktisadi faaliyetlerin temelinde iyi yaşam standartlarının sağlanması ve geçimini sağlamaktır. Bu anlamda elde edilen gelirin adaletli dağıtılması önem arz etmektedir. Bu amaçla çeşitli endekler geliştirilmiştir. Ancak dönemselsel sosyal, siyasi veya iktisadi olayların sosyal etkisi olduğu kadar ekonomik etkisi de olmaktadır. Bu olaylar bazı zamanlarda refah seviyesini artırırken bazı zamanlarda da ekonomide enflasyon , işsizlik bütçe açığı veya cari açık gibi problemlere neden olmaktadır. Ekonominin bozulması nedeniyle işsizlik, enflasyon, toplam faktör verimliliği ve beşeri sermayenin toplumsal yansımaları büyük olmaktadır. Toplumsal yansımada özellikle bireylerin gelir dağılımının

adaletli olması önem arz etmektedir. Yapılan analizde hoşnutsuzluk endeksi ile gelir dağılımı arasında uzun dönemli ilişki bulunmamıştır. Yapılan araştırmalar neticesinde makro ve mikro değişkenlerin birebir etkisinin analiz edilmesinin daha uygun olacağı kanısına varılmıştır. Bu çalışmanın değişkenlerin birebir etkisini araştırmalara devam edilmektedir. Politika önerisi olarak iktisadi literatürde enflasyon ve işsizliğin olduğu ekonomilerde gelir adaletsizliğinin önüne geçilmesi amacıyla daraltıcı para ve maliye politikalarının yanı sıra sosyal politikalar ile desteklenerek bireylerin refah seviyelerinin düşmesinin önüne geçilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akalin, G. , Özbek, R. İ. & Çifçi, İ. (2018). Türkiye’de gelir dağılımı ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki: ARDL sınır testi yaklaşımı . Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20 (4) , 59-76.
- Akçayır, Ö. (2022). Döviz kurlarının ve kredi faiz oranlarının okun sefalet endeksi üzerindeki etkileri. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 18(2), 595-617.
- Akpınar, R. , Taşcı, K. , Özsan, M. E. & Özsan, M. E. (2016). Hoşnutsuzluk endeksine göre Türkiye’de bölgesel farklılık . International Journal of Eurasia Social Sciences, 13 (10) , 59-70.
- Barro, Robert J. (1999). Reagan vs. Clinton: Who’s The Economic Champ?’. Business Week, Economic Viewpoint.
- Cohen, I.K. vd., (2014). Decomposing the misery index: a dynamic approach. Cogent Economics and Finance, 2, 991089, 1-8.
- Dişbudak C, Süslü B (2007). Türkiye’de kişisel gelir dağılımını belirleyen makroekonomik faktörler. Ekonomik Yaklaşım, 18(65), 1 - 23.
- Efeoğlu, R. (2021). İnsani gelişmenin ekonomik ve politik belirleyicileri: panel sıralı nitel tercih analizi. Alanya Akademik Bakış, 5(2), 911-923.
- Işık, M. & Öztürk Çetenak, Ö. (2018). İktisadi Hoşnutsuzluk Endeksi Makroekonomik Performansın Ölçülmesinde Başarılı Bir Gösterge midir?: Türkiye ve BRICS Ülkeleri Üzerine Bir Değerlendirme. Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 4(4), 37-50.
- Kanca, O. & Bayrak, M. (2019). Vergilerin gelir dağılımı üzerindeki belirleyiciliği: panel veri analizi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23(4), 1495-1514 .
- Karaman, B. & Özçalık, M. (2007). Türkiye’de gelir dağılımı eşitsizliğinin bir sonucu: çocuk işgücü. Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 14 (1), 25-41.
- Koçbulut, Ö. & Barış, S. (2016). Avrupa Birliği ülkelerinde ihracat ve doğrudan yabancı yatırımların kadın istihdamı üzerindeki etkisi: panel veri analizi. Aydın İktisat Fakültesi Dergisi, 1(2), 22-39.
- Özcan, S. E. (2016). Yoksulluk göstergesi olarak hoşnutsuzluk endeksi: Türkiye için bir deneme. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 48, 294-313.
- Pesaran, M. H. (2004). General Diagnostic Tests for Cross Section Dependence in Panels. (No. 1240), Institute for the Study of Labor (IZA).
- Pesaran, M. H., ve Yamagata, T. (2008). Testing Slope Homogeneity in Large Panels. Journal of Econometrics, 142(1), 50-93.
- Salar, N. (2017). The concept of stagflation: the case of Turkey 1987-2015. Full texts book, 104.
- Şentürk, M., & Akbaş, Y. E. (2014). İşsizlik-enflasyon ve ekonomik büyüme arasındaki karşılıklı ilişkinin değerlendirilmesi: Türkiye örneği. Journal of Yasar University, 9(34), 5820-5832.
- Ülgen, G. & Özer, M. O. (2020). İktisadi hoşnutsuzluk endeksi ile cari açık arasındaki ilişkinin ampirik analizi: Türkiye örneği. Akademik İncelemeler Dergisi, 15(1), 83-112.
- Yerdelen Tatoğlu, F. (2020).Panel Zaman Serileri Analizi , Beta Yayınları, İstanbul, 1. Basım.